

Research article

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา

Factors Correlation to the Gerontological Nursing Competencies in
Nursing Students, Boramajonani College of Nursing, Songkhla

กิตติพร เนาว์สุวรรณ^{1,*}, นกชา สิงห์วีระธรรม²

Kittiporn Nawsuwan^{1,*}, Noppcha Singweratham²

¹วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา

¹ Boramajonani College of Nursing, Songkhla

²วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนาภิเษก

² Kanchanabhishek Institute of Medical and Public Health Technology

*Corresponding author: Kittiporn Nawsuwan (Jock2667@gmail.com)

Received: 13 November 2019; Revised: 23 December 2019; Accepted: 25 December 2019

บทคัดย่อ

ภูมิหลัง: สมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุมีความจำเป็นต่อการดูแลผู้สูงอายุทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและจิตวิญญาณของบุคลากรสาธารณสุขโดยเฉพาะพยาบาลวิชาชีพ **วัตถุประสงค์:** การวิจัยความสัมพันธ์เชิงนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา **วิธีการศึกษา:** กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ชั้นปีที่ 3 และ 4 จำนวน 84 คน สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิด้วยการกำหนดสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) ข้อมูลทั่วไป 2) สมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ 3) คุณลักษณะเชิงวิชาชีพ 4) การดูแลแบบเอื้ออาทร 5) คุณลักษณะนักคิดเชิงวิเคราะห์ 6) ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ 7) การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และ 8) สมรรถนะทางวัฒนธรรม ทุกเครื่องมือผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 คนได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .74 - .95 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน **ผลการศึกษา:** ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะนักคิดเชิงวิเคราะห์มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r=.706$) ปัจจัยด้านคุณลักษณะเชิงวิชาชีพ ($r=.599$) ปัจจัยด้านทักษะการคิดเชิง

วิเคราะห์ ($r=.576$) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านการดูแลแบบเอื้ออาทร ($r=.438$) ปัจจัยด้านการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ($r=.391$) ปัจจัยด้านสมรรถนะทางวัฒนธรรม ($r=.286$) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 **บทสรุป:** ผลการวิจัยนี้เป็นข้อมูลสำหรับผู้จัดการศึกษาทางการพยาบาลในการประกอบการพิจารณาจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ โดยเน้นการพัฒนาคุณลักษณะนักคิดเชิงวิเคราะห์ คุณลักษณะเชิงวิชาชีพ การดูแลอย่างเอื้ออาทร การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ตลอดจนสมรรถนะทางวัฒนธรรมแก่นักศึกษาพยาบาล

คำสำคัญ: สมรรถนะ, การพยาบาลด้านผู้สูงอายุ, นักศึกษาพยาบาล

Abstract

Background: Elderly nursing competencies are necessary to look after the physical, mental, social, and spiritual care of health personnel, especially professional nurses. **Objective:** The aim of this correlational study was to investigate factors correlated with gerontological nursing competencies among nursing students of Boromarajonani College of Nursing, Songkhla province. **Methods:** Stratified proportional sampling was used to recruit eighty-four 3rd and 4th year nursing students. Questionnaires used to collect data consist of 1) personal data recording form 2) competency of gerontological nursing questionnaire, and 3) factors related to competency of gerontological nursing questionnaire. All questionnaires were tested for content validity as shown by IOC score was 1.00. The Cronbach Alpha Coefficients ranged between .74-.95. Descriptive statistics and Pearson product moment correlation were used to analyze data. **Results:** The results revealed the factor was highly correlated with gerontological nursing competencies was analytical thinking characteristic ($r=.706$), whereas nursing profession characteristic ($r=.599$) and analytical thinking skill presented ($r=.576$) were moderately correlated with gerontological nursing competencies at significance $p<.01$. Three factors including human caring ($r=.438$), acceptance in individual differences ($r=.391$) and cultural competency in nursing ($r=.286$) were low correlated with gerontological nursing competencies at significance $p<.01$. **Conclusion:** The results can be used as basic information for nursing educators to enhance the competency of gerontological nursing of nursing students by promoting human caring, acceptance in individual differences and cultural competency.

Keywords: Competency, Gerontological nursing care, Nursing student

บทนำ (Introduction)

ความก้าวหน้าทางด้านการแพทย์ ส่งผลทำให้ประชากรมีอายุยืนยาวขึ้น และประชากรผู้สูงอายุมีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นกัน องค์การสหประชาชาติ¹ ได้คาดการณ์การเพิ่มจำนวนผู้สูงอายุของโลกระหว่างปี พ.ศ.2558-2573 โดยผู้สูงอายุ 60 ปี ขึ้นไปเพิ่มขึ้นจาก 900 ล้านคนเป็น 1400 ล้านคน ในขณะที่ประเทศไทย มีการเพิ่มจำนวนผู้สูงอายุอย่างรวดเร็วเช่นกัน โดยในปี พ.ศ.2559 มีผู้สูงอายุประมาณ 10.3 ล้านคน และจะเพิ่มเป็น 13 ล้านคน ในปีพ.ศ. 2568 คิดเป็นร้อยละ 19.8 และคาดว่าจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ในช่วงปี พ.ศ. 2567-2568² ส่งผลให้บุคลากรสาธารณสุขโดยเฉพาะพยาบาลต้องปรับบทบาทการช่วยเหลือ ตั้งแต่การคัดกรอง การประเมินผล การช่วยเหลือให้เข้าถึงการบริการ การให้ความรู้ การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ผู้สูงอายุและครอบครัว และประสานงานกับทีมสุขภาพ³

แผนระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545-2564 ได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินการบริการสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ 3 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 เป็นการเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ทางด้านส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ส่งเสริมการจัดตั้งและการดำเนินงานผู้สูงอายุและเครือข่าย ยุทธศาสตร์ที่ 3 การคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ การให้บริการผ่านโครงการบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า ส่งเสริมให้วัดเป็นศูนย์กลางของชุมชนและจัดสถานที่ให้เอื้อกับผู้สูงอายุ⁴

สมาคมพยาบาลแห่งสหรัฐอเมริกา (ANA Standards of Gerontological Nursing Practice) ได้กำหนดมาตรฐานการพยาบาลผู้สูงอายุ⁵ เป็น 6 มาตรฐานได้แก่ การประเมินปัญหา (Assessment) การวินิจฉัยปัญหา (Diagnosis) การระบุผลลัพธ์ (Outcome Identification) การวางแผน (Planning) การนำไปปฏิบัติ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) ในขณะที่ วลัยพร นันท์สุภวัฒน์⁶ เสนอบทบาทของผู้สูงอายุ ไว้ 5 ด้าน ได้แก่

1) ด้านผู้เยียวยา (healer) เป็นการพยาบาลแบบองค์รวมโดยคำนึงถึงร่างกาย อารมณ์ สังคม วัฒนธรรม และจิตวิญญาณ รักษาไว้ซึ่งการทำหน้าที่ ค้นหาความหมายและจุดมุ่งหมายของชีวิต 2) ด้านผู้ดูแล (Care Giver) โดยใช้กระบวนการพยาบาลเพื่อการพึ่งตนเองของผู้สูงอายุให้ได้มากที่สุด 3) ด้านผู้ให้ความรู้ (Educator) ต้องอยู่ภายใต้ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การฟัง การปฏิสัมพันธ์ การทำให้เกิดความชัดเจน การชี้แนะ การให้เหตุผล และการประเมิน 4) ด้านการพิทักษ์สิทธิ (Advocator) เป็นการพิทักษ์สิทธิตามสิทธิที่ผู้สูงอายุควรจะได้รับสูงสุด และ 5) ด้านการสร้างนวัตกรรม (Innovator)

นักศึกษาพยาบาลเป็นบุคลากรกลุ่มหนึ่งที่ต้องได้รับการฝึกทักษะการให้การพยาบาลภายใต้การควบคุมดูแลของอาจารย์พยาบาลโดยใช้ทักษะและเทคนิคการพยาบาลอย่างเคร่งครัด เพื่อสะท้อนถึงความปลอดภัยของผู้รับบริการส่งผลให้ผู้รับบริการรู้สึกมั่นใจ ปลอดภัย และมีความคาดหวังต่อการหายจากภาวะเจ็บป่วยได้ภายในเวลาอันควร ประไพพิศ สิงห์เสมและคณะ⁷ ศึกษาสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ประกอบด้วย 4 สมรรถนะ ได้แก่ 1) สมรรถนะด้านการส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม 2) สมรรถนะด้านการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ 3) สมรรถนะด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจและคุณภาพการดูแล และ 4) สมรรถนะด้านจริยธรรม ทั้งนี้การพัฒนาให้นักศึกษาพยาบาลมีสมรรถนะหรือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลนั้นจำเป็นต้องอาศัยหลาย ๆ ปัจจัยโดยในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกปัจจัยจากการทบทวนวรรณกรรมที่เป็นตัวแปรที่สามารถนำมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาลได้ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านคุณลักษณะเชิงวิชาชีพ ใช้แนวคิดกำหนดสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพทั่วไปที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรีในประเทศไทยขึ้นตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ

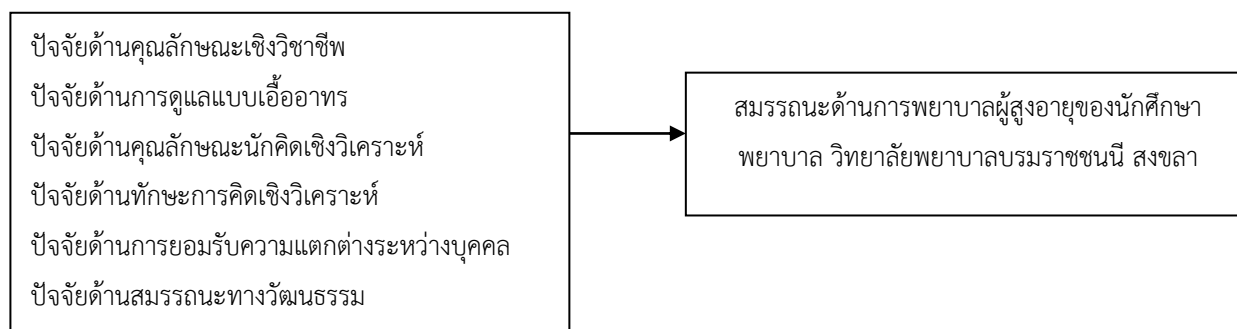
วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 ของสภาการพยาบาล⁸ 2) ปัจจัยด้านการดูแลแบบเอื้ออาทร ตามแนวคิดทฤษฎีการดูแลอย่างเอื้ออาทร⁹ 3) ปัจจัยด้านคุณลักษณะนักคิดเชิงวิเคราะห์ จากผลการวิจัยของกิตติพร เนาว์สุวรรณ และคณะ¹⁰ 4) ปัจจัยด้านทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ จากทฤษฎีการคิดเชิงวิเคราะห์ของมาร์ซาโน^{11,12} 5) ปัจจัยด้านการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล จากทฤษฎีการดูแลด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ (Humanistic Nursing Theory) ของโคลแมน¹³ และ 6) ปัจจัยด้านสมรรถนะทางวัฒนธรรม ตามแนวคิดทฤษฎีการดูแลสุขภาพทางวัฒนธรรมของ Campinha-Bacote¹⁴

วัตถุประสงค์การวิจัย (Objectives)

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ได้แก่ คุณลักษณะเชิงวิชาชีพ การดูแลแบบเอื้ออาทร คุณลักษณะนักคิดเชิงวิเคราะห์ ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และสมรรถนะทางวัฒนธรรม

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ผู้วิจัยใช้แนวคิดสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ประกอบด้วย 4 สมรรถนะ ได้แก่ 1) สมรรถนะด้านการส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม 2) สมรรถนะด้านการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ 3) สมรรถนะด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจและคุณภาพการดูแล และ 4) สมรรถนะด้านจริยธรรม⁷ โดยผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมเพื่อนำมาเป็นตัวแปรอิสระได้แก่ 1) ปัจจัยด้านคุณลักษณะเชิงวิชาชีพ ใช้แนวคิดกำหนดสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพทั่วไปที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรี ของสภาการพยาบาล¹⁵ 2) ปัจจัยด้านการดูแลแบบเอื้ออาทร ใช้ทฤษฎีการดูแลอย่างเอื้ออาทรของ Nelson & Watson⁹ 3) ปัจจัยด้านคุณลักษณะนักคิดเชิงวิเคราะห์และ ปัจจัยด้านทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ ของ Mazano¹² 5) ปัจจัยด้านการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามทฤษฎีการดูแลด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ (Humanistic Nursing Theory) ของ Kleiman¹³ และ 6) ปัจจัยด้านสมรรถนะทางวัฒนธรรม ตามแนวคิดองค์ประกอบสมรรถนะทางวัฒนธรรมในการพยาบาล¹⁶ ดังแสดงรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา (Methods)

แบบการวิจัยพรรณนาความสัมพันธ์ (descriptive correlational research design) เป็นการวิจัยหาความสัมพันธ์ (Correlational Design)

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรได้แก่ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ชั้นปีที่ 3 และ 4 ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 253 คน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ชั้นปีที่ 3 และ 4 ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 84 คน คำนวณโดยใช้โปรแกรม G* Power ใช้ Test family เลือก Exact, Statistical test เลือก Correlation: Bivariate Normal Model กำหนดค่าอิทธิพลขนาดกลาง (Effect size) = 0.3 ค่าความคลาดเคลื่อน (Alpha) = .05 และค่า Power = .80

การสุ่มตัวอย่าง (Random sampling) การได้มาของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ด้วยการกำหนดสัดส่วนจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแล้วจึงสุ่มแบบมีระบบจากระบบจํานวนนักศึกษาแต่ละชั้นปี โดยนำจำนวนนักศึกษาทั้งหมดหารด้วยขนาดกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เพื่อบรรณข้อมูลด้านเพศและชั้นปี

ตอนที่ 2 ใช้แบบสอบถามสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ของประไพพิศ สิงหเสม และคณะ⁷ ประกอบด้วยสมรรถนะ 4 ด้าน ได้แก่ สมรรถนะด้านการส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม 2) สมรรถนะด้านการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ 3) สมรรถนะด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจและคุณภาพ

การ และ 4) สมรรถนะด้านจริยธรรม รวมทั้งสิ้น 41 ข้อ ซึ่งพัฒนามาจากทฤษฎีทางจิตวิทยาศาสตร์ แนวการพยาบาลแบบองค์รวมของ Eliopoulos⁵ แนวคิดการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ของ ศิริพันธ์ สาสัตย์¹⁷ แนวคิดการจัดการและการดูแลผู้ป่วยรายกรณีแห่งสหรัฐอเมริกา¹⁸ แนวคิดการเสริมสร้างพลังอำนาจของสภาการพยาบาล¹⁹ และแนวคิดการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ของ Bernadette, Lynn และคณะ²⁰ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จากคะแนนเต็ม 5 ถึงคะแนนน้อยที่สุด 1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาจากแบบสอบถามการพัฒนาตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข ของกิตติพร เนาวิสุวรรณ และคณะ¹⁰ และแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับสมรรถนะด้านวัฒนธรรมของ ศิริพันธ์ ศิริพันธ์ และปราณีต ส่งวัฒนา¹⁶ ประกอบด้วยปัจจัยด้านคุณลักษณะเชิงวิชาชีพ 7 ข้อ ปัจจัยด้านการดูแลแบบเอื้ออาทร 3 ข้อ ปัจจัยด้านคุณลักษณะนักคิดเชิงวิเคราะห์ 9 ข้อ ปัจจัยด้านทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ 7 ข้อ ปัจจัยด้านการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล 10 ข้อ และปัจจัยด้านสมรรถนะทางวัฒนธรรม 7 ข้อ รวมทั้งสิ้น 43 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นข้อคำถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จากคะแนนเต็ม 5 ปฏิบัติเป็นประจำ ถึงคะแนนน้อยที่สุด 1 คะแนน ไม่เคยปฏิบัติเลย

การแบ่งระดับ โดยใช้เกณฑ์ของ ชูศรี วงศ์รัตน์²¹ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 นักศึกษาพยาบาลมีพฤติกรรม/สมรรถนะอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 นักศึกษาพยาบาลมีพฤติกรรม/สมรรถนะอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 นักศึกษาพยาบาลมีพฤติกรรม/สมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 นักศึกษาพยาบาล

มีพฤติกรรม/สมรรถนะอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 นักศึกษาพยาบาล

มีพฤติกรรม/สมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยเป็นอาจารย์พยาบาล 2 คน และอาจารย์ พยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญด้านวิจัย 1 คน ได้ค่า IOC ระหว่าง .67 – 1.00 แล้วนำมาทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม อยู่ระหว่าง .74 - .95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. โดยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย

2. การสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามรหัสนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 และมีการนัดประชุมชี้แจง วัตถุประสงค์และการพิทักษ์สิทธิแก่กลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง โดยให้ระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม 20-30 นาที ภายหลังกลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด จำนวน 84 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ก่อนการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ผู้วิจัยทำการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption) ประกอบด้วย การมีข้อมูลลักษณะการแจกแจงเป็นโค้งปกติ (Normality) และตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์เชิงเส้น (Linearity) โดยพิจารณาจาก กราฟ Normal Probability Plot หรือ

ทดสอบสถิติเอฟ (F-test) พบว่าข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในแนวเส้นตรง จึงว่าข้อมูลมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ และมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง²² สำหรับทดสอบด้วยสถิติเอฟ (F-test) พบว่าตัวแปรอิสระทุกตัวมีความเชิงเส้นตรงเช่นเดียวกัน ($F = 52.562, 18.634, 84.803, 40.423$ และ 14.504 Sig = .000 และ $F = 7.408$, Sig = .008) ตามลำดับ²³

2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

3. วิเคราะห์ระดับ คุณลักษณะเชิงวิชาชีพ การดูแลแบบเอื้ออาทร คุณลักษณะนักคิดเชิงวิเคราะห์ ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล สมรรถนะทางวัฒนธรรม และสมรรถนะการพยาบาลด้านผู้สูงอายุ โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation) โดยกำหนดค่าระดับความสัมพันธ์²⁴ ดังนี้

ค่าสหสัมพันธ์ (r) ตั้งแต่ 0.01-0.20 ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก

ค่าสหสัมพันธ์ (r) ตั้งแต่ 0.21-0.40 ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ค่าสหสัมพันธ์ (r) ตั้งแต่ 0.41 -0.60 ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ค่าสหสัมพันธ์ (r) ตั้งแต่ 0.61 -0.80 ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับสูง

ค่าสหสัมพันธ์ (r) มากกว่า 0.80 ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

จริยธรรมการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ได้หมายเลขรับรอง 2/2560 ลงวันที่ 10 มกราคม 2560

ผลการศึกษา (Results)

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าเกือบทั้งหมดเป็นเพศหญิง ร้อยละ 92.86 มีเพียงร้อยละ 7.14 เป็นเพศชาย กำลังศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 59.52 และเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 40.48

2. ปัจจัยด้านการดูแลแบบเอื้ออาทร และด้านการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.57, $\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.45 ตามลำดับ) ส่วนปัจจัยด้านคุณลักษณะเชิงวิชาชีพ ด้านคุณลักษณะนักคิดเชิงวิเคราะห์ ทักษะการ

คิดเชิงวิเคราะห์ และด้านสมรรถนะทางวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก (ตารางที่ 1)

สำหรับสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 0.39) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านจริยธรรม ($\bar{X}$ = 4.13, S.D. = 0.52) รองลงมาคือ ด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจและคุณภาพการดูแล ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.49) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ($\bar{X}$ = 3.69, S.D. = 0.42) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล คุณลักษณะเชิงวิชาชีพ การดูแลแบบเอื้ออาทร คุณลักษณะนักคิดเชิงวิเคราะห์ ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และสมรรถนะทางวัฒนธรรม ของนักศึกษาพยาบาล

ลำดับ	ปัจจัย	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1	ปัจจัยด้านคุณลักษณะเชิงวิชาชีพ	4.10	0.45	มาก
2	ปัจจัยด้านการดูแลแบบเอื้ออาทร	4.59	0.57	มากที่สุด
3	ปัจจัยด้านคุณลักษณะนักคิดเชิงวิเคราะห์	4.00	0.45	มาก
4	ปัจจัยด้านทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์	3.88	0.44	มาก
5	ปัจจัยด้านการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.56	0.45	มากที่สุด
6	ปัจจัยด้านสมรรถนะทางวัฒนธรรม	4.34	0.41	มาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล สมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล

ลำดับ	สมรรถนะการพยาบาลด้านผู้สูงอายุ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1	ด้านการส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม	3.80	0.46	มาก
2	ด้านการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์	3.69	0.42	มาก
3	ด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจและคุณภาพการดูแล	4.00	0.49	มาก
4	ด้านจริยธรรม	4.13	0.52	มาก
	โดยภาพรวม	3.90	0.39	มาก

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา

ปัจจัย	สมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ
	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
ปัจจัยด้านคุณลักษณะเชิงวิชาชีพ	.599**
ปัจจัยด้านการดูแลแบบเอื้ออาทร	.438**
ปัจจัยด้านคุณลักษณะนักคิดเชิงวิเคราะห์	.706**
ปัจจัยด้านทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์	.576**
ปัจจัยด้านการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล	.391**
ปัจจัยด้านสมรรถนะทางวัฒนธรรม	.286**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล จากการศึกษพบว่าปัจจัยด้านคุณลักษณะนักคิดเชิงวิเคราะห์มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r=.706$) ปัจจัยด้านคุณลักษณะเชิงวิชาชีพ ($r=.599$) ปัจจัยด้านทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ ($r=.576$) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านการดูแลแบบเอื้ออาทร ($r=.438$) ปัจจัยด้านการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ($r=.391$) ปัจจัยด้านสมรรถนะทางวัฒนธรรม ($r=.286$) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ตารางที่ 3)

อภิปรายผล (Discussion)

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านคุณลักษณะนักคิดเชิงวิเคราะห์มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r=.706$) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุมากที่สุดทั้งนี้เนื่องจากการคิดวิเคราะห์ (Analytical thinking) เป็นกระบวนการคิดเชิงลึก ซึ่งต้องใช้ความสามารถในการจำแนกองค์ประกอบต่าง ๆ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อเกิดความรู้และ

ความเข้าใจหรือค้นหาความจริงของสิ่งนั้น²⁵ มาร์ซาโน¹² สรุปทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ประกอบด้วย 5 ทักษะ ได้แก่ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การเชื่อมโยง การสรุปความ และการประยุกต์ ในวิชาชีพพยาบาลทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์เป็นทักษะการคิดที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Critical Thinking) ซึ่งเป็นทักษะการคิดขั้นสูงที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติการพยาบาลโดยการเข้าใจทฤษฎีสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ทฤษฎีเพื่อนำไปปรับใช้ในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการประเมินการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อการวางแผนต่อไป²⁶ เพราะจะช่วยให้พยาบาลเกิดความมั่นใจ ช่วยให้เกิดการการตัดสินใจทางการพยาบาลและการแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ²⁷ เช่นเดียวกับการให้การพยาบาลผู้สูงอายุ พยาบาลหรือนักศึกษาพยาบาลจำเป็นต้องมีความละเอียดอ่อนขณะให้การพยาบาล ซึ่งในปัจจุบันพบปัญหาเช่น การขาดความรู้ แนวคิด ทฤษฎี ไปปรับใช้ การมีเจตคติด้านลบ การขาดระบบบริการและการประสานงานที่มี

ประสิทธิภาพ การเลือกปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ²⁸ คุณลักษณะการคิดเชิงวิเคราะห์จึงเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการจัดระบบการคิดขั้นสูงขึ้นเพื่อนำมาใช้ในการให้การพยาบาลตามบทบาทพยาบาลผู้สูงอายุ เช่น ได้แก่ การริเริ่มประดิษฐ์นวัตกรรม และการสอน การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based Practice) การวิจัยขั้นสูง (Advance Research) และการดูแลแบบผสมผสานองค์รวม (Promote Integrative care)⁵ โดยเฉพาะการแสดงสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ ได้แก่ การส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ การเสริมสร้างพลังอำนาจและคุณภาพการดูแล และจริยธรรม⁷ ล้วนมีความจำเป็นต่อการให้การพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาลซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของอาจารย์พยาบาล ที่จะต้องมีคุณลักษณะการคิดเชิงวิเคราะห์ ได้แก่ การเป็นคนช่างสังเกต ชักถาม สรุปข้อมูลด้วยการจดบันทึกเชิงวิเคราะห์ ใฝ่เรียนรู้ด้วยตนเองโดยสืบค้นข้อมูลและรวบรวมข้อมูลที่เป็นจริงอยู่เสมอ มั่นใจในตนเอง มีทักษะการตัดสินใจ ใจกว้างยอมรับความคิดเห็นโดยปราศจากความอคติ ใช้เหตุผลและหลักฐานในการแก้ปัญหาอย่างรอบคอบ¹⁰ ตลอดจนความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบมีเหตุผล คิดอย่างมีวิจารณ์ ญาณ และแก้ไขปัญญาได้อย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) สอดคล้องกับการศึกษาของกิตติพร เนาว์สุวรรณ และคณะ¹¹ พบว่าคุณลักษณะการคิดเชิงวิเคราะห์มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับสมรรถนะการดูแลผู้รับบริการของนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .694$)

สำหรับปัจจัยด้านคุณลักษณะเชิงวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุในอันดับรองลงมาจากคุณลักษณะนักคิดเชิงวิเคราะห์ ($r = .599$) ทั้งนี้เนื่องจาก การพยาบาลเป็นการดูแลด้วยขอบเขตที่อิสระแก่บุคคลทุกช่วงวัย กลุ่มคน ครอบครัวและชุมชน ทั้งที่เจ็บป่วยและไม่เจ็บป่วย รวมไปถึงการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การดูแลฟื้นฟูสภาพแก่ผู้พิการตลอดจนการดูแลผู้ป่วยในระยะ^{8,29} โดยเฉพาะการให้การพยาบาลผู้สูงอายุนั้น พยาบาลจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านอื่นด้วย เช่น การพิทักษ์สิทธิตามกฎหมาย แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และการเมือง ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ตลอดจนความเป็นองค์วิชาชีพที่ต้องประสานกับทีมสหวิชาชีพ³⁰ ประกอบกับสภาการพยาบาล¹⁵ ได้กำหนดสมรรถนะด้านคุณลักษณะเชิงวิชาชีพเป็นหนึ่งในแปดสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพทั่วไปที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรีในประเทศไทยขึ้นตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540⁸ ประกอบด้วย 1) บุคลิกเชิงวิชาชีพ เช่น มีบุคลิกน่าเชื่อถือ รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ เป็นตัวอย่างที่ดีด้านสุขภาพ กระตือรือร้น ตระหนักในสิทธิของผู้รับบริการ เป็นต้น 2) พัฒนาการตนเองอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ วิเคราะห์และประเมินตนเอง แสวงหาโอกาสในการพัฒนา ใฝ่รู้เพื่อนำมาประยุกต์ในการปฏิบัติการพยาบาล และ 3) มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ได้แก่ แสดงออกความภาคภูมิใจ มีอุดมการณ์ ศรัทธาในวิชาชีพ เป็นสมาชิก สนับสนุนกิจกรรมและรักษาประโยชน์ส่วนรวมขององค์กรวิชาชีพ เช่นเดียวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาล

ศาสตร์ พ.ศ. 2552³¹ กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาลที่พึงประสงค์ มีสาระสำคัญโดยเน้นการมีความรู้และประยุกต์ในศาสตร์การพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง การพยาบาลได้อย่างองค์รวมแก่ผู้ใช้บริการทุกช่วงวัย ทุกภาวะสุขภาพภายใต้ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและหลักฐานเชิงประจักษ์ ภายใต้กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ การคิดอย่างเป็นระบบมีเหตุผล การมีคุณธรรมจริยธรรม เคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มีความรับผิดชอบและเอื้ออาทร เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าคุณลักษณะเชิงวิชาชีพดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการใช้ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุเพื่อให้เกิดความพึงพอใจทั้งต่อผู้สูงอายุเอง ตลอดจนญาติ สอดคล้องกับการศึกษาของศรีเวียงแก้ว เต็งเกียรติ์ ตระกูล และกิริติกันต์ ป้ายงเหลื่อม³² พบว่าความรับผิดชอบเชิงวิชาชีพและคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีมหาวิทยาลัยมหิดล มีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมแห่งวิชาชีพและกฎหมายขณะขึ้นฝึกปฏิบัติงานในห้องผ่าตัด

บทสรุป (Conclusion)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา ได้แก่ปัจจัยด้านคุณลักษณะนักคิดเชิงวิเคราะห์ ปัจจัยด้านคุณลักษณะเชิงวิชาชีพ ปัจจัยด้านทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ ปัจจัยด้านการดูแลแบบเอื้ออาทร ปัจจัยด้านการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และ ปัจจัยด้านสมรรถนะทางวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ดังนั้นวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลาจึงควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักศึกษาพยาบาลมีคุณลักษณะการคิดเชิงวิเคราะห์ เช่น การส่งเสริมการผลิตนวัตกรรมในรายวิชาตั้งแต่เรียนในชั้นปีที่ 1 มีการนำการผลิตนวัตกรรมในชั้นปีที่ 1 มาทดลองใช้ในรายวิชาสร้างเสริมสุขภาพ ในชั้นปีที่ 2 นำมาใช้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในชั้นปีที่ 3 และนำไปใช้ในการฝึกปฏิบัติในชุมชนในชั้นปีที่ 4 ตลอดจนการส่งเสริมและจัดกิจกรรมเพื่อเกิดคุณลักษณะเชิงวิชาชีพ การดูแลอย่างเอื้ออาทร การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ตลอดจนสมรรถนะทางวัฒนธรรมทั้งในรายวิชาภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และกิจกรรมเสริมหลักสูตร บนหอผู้ป่วยและชุมชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาให้นักศึกษาพยาบาลเกิดทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and development)

เพื่อเพิ่มสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุในนักศึกษาพยาบาล

เอกสารอ้างอิง

1. Division UND of IE and SAP. *World Population Ageing, 2013*. UN; 2014.
2. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี. *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกฤษฎามนตรี; 2554.
3. Touhy TA, Jett KF. *Ebersole and Hess' Gerontological Nursing & Healthy Aging*; 2013.

4. นาริรัตน์ จิตรมนตรี, และคณะ. *ศาสตร์และศิลป์การพยาบาลผู้สูงอายุ*. ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โครงการตำราคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล; 2554.
5. Eliopoulos C. *Gerontological Nursing*. 8th ed. Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins; 2014.
6. วลัยพร นันทคุุณวัฒน์. *การพยาบาลผู้สูงอายุ: ความท้าทายกับภาวะประชากรสูงอายุ*. มหาสารคาม: โครงการตำราทางการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม; 2552.
7. ประไพพิศ สิงหเสน, กิตติพร เนาว์สุวรรณ, มาริสา สุวรรณราช, เนติยา แจ่มทิม. การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*. 2559;3(3):15-34.
8. สภาการพยาบาล. *พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 พร้อมด้วย กฎกระทรวง ระเบียบและประกาศกระทรวงสาธารณสุข และข้อบังคับ ระเบียบและประกาศสภาการพยาบาล*. 2nd ed. กรุงเทพฯ: บริษัท จุฑทอง จำกัด; 2553.
9. Nelson J, Watson J, eds. *Measuring Caring: International Research on Caritas as Healing*. New York: Springer; 2012.
10. กิตติพร เนาว์สุวรรณ, เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, วิทวัส ดิษยะศริน สัตยารักษ์. การพัฒนาตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*. 2015;7(3):59-73.
11. กิตติพร เนาว์สุวรรณ, ธาธิณี นนทพุท, สิริภัทร โสติธยาภย์. ความสัมพันธ์และอำนาจในการทำนายของคุณลักษณะการคิดเชิงวิเคราะห์ที่มีผลต่อสมรรถนะการดูแลผู้รับบริการของนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา. *วารสารการพยาบาล การสาธารณสุขและการศึกษา*. 2016;17(3):81-92.
12. Robert J. Marzano. Art and Science of Teaching / Asking Questions—At Four Different Levels. *Educ Leadersh*. 2013;70(5):76-77.
13. Kleiman S. *Human Centered Nursing: The Foundation of Quality Care*. Philadelphia, PA: F.A. Davis; 2009.
14. Campinha-Bacote J. The Process of Cultural Competence in the Delivery of Healthcare Services: a model of care. *J Transcult Nurs Off J Transcult Nurs Soc*. 2002;13(3):181-184. doi:10.1177/10459602013003003
15. สภาการพยาบาล. *สมรรถนะผู้ประกอบการพยาบาลและการผดุงครรภ์*. นนทบุรี: สภาการพยาบาล; 2553.
16. ศิริพันธุ์ ศิริพันธุ์, ประณิต ส่งวัฒนา. วิธีการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะทางวัฒนธรรมของนักศึกษาพยาบาลตามแนวคิดทฤษฎีของ แคมพินฮา-บาโคท. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*. 2014;6(1):146-157.
17. ศิริพันธุ์ สาสัติย์. *การพยาบาลผู้สูงอายุ: ปัญหาที่พบบ่อยและแนวทางในการดูแล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2551.
18. Case Management Society of America: CMSA. *Standards of Practice for Case Management*. Arkansas; 2010.
19. สภาการพยาบาล. *ประกาศสภาการพยาบาล เรื่อง ขอบเขตและสมรรถนะผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงสาขาต่าง ๆ*. เล่ม 126 ตอนพิเศษ 16 ง วันที่ 30 มกราคม 2552.; 2552:28. <https://www.tnmc.or.th/images/userfiles/files/H014.pdf>.
20. Melnyk BM, Gallagher-Ford L, Long LE, Fineout-Overholt E. The Establishment of Evidence-Based Practice Competencies for Practicing Registered Nurses and Advanced

- Practice Nurses in Real-World Clinical Settings: Proficiencies to Improve Healthcare Quality, Reliability, Patient Outcomes, and Costs. *Worldviews Evid Based Nurs*. 2014;11(1):5-15. doi:10.1111/wvn.12021
21. ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 13. นนทบุรี: ไทเนรมิตกิจ อินเตอร์โปรเกรสซิฟ; 2553.
 22. Jr JFH, Black WC, Babin BJ, Anderson RE. *Multivariate Data Analysis*. 7 editions. Upper Saddle River, NJ: Pearson; 2009.
 23. กัลยา วานิชย์บัญชา. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2551.
 24. Wiersma W, Jurs SG. *Research Methods in Education: An Introduction*. 9th edition. Boston: Pearson; 2008.
 25. ราชบัณฑิตยสถาน. *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. 1st ed. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์; 2555.
 26. American Association of Colleges of Nursing & John A. Hartford Foundation. Gerontology Core Competencies. <http://www.csus.edu/gero/documents/assessment/ipp%20certificate/appendix%20f.pdf>. Published 2000. Accessed October 5, 2017.
 27. Rosalinda Alfaro-LeFevre. *Critical Thinking, Clinical Reasoning, and Clinical Judgment: A Practical Approach*. 5 editions. St. Louis, MO: Elsevier Canada; 2011.
 28. กิตติพร เนาว์สุวรรณ, ประไพพิศ สิงห์เสน, วิลทนี นาคศรีสังข์. สมรรถนะที่จำเป็นต่อการดูแลผู้สูงอายุของพยาบาลวิชาชีพ เมื่อเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*. 2560;27(1):1-11.
 29. International Council of Nurse. Definition of Nursing. <http://www.icn.ch/about-icn/icn-definition-of-nursing/>. Published 2010. Accessed October 5, 2017.
 30. Canadian Gerontological Nurses Association. *Gerontological Nursing Competencies and Standards of Practice 2010*. Vancouver: CGNA, Canadian Gerontological Nursing Association; 2010.
 31. กระทรวงศึกษาธิการ. *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ: กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ*. เล่ม 126 ตอนพิเศษ 125ง วันที่ 31 สิงหาคม 2552.; 2552:18.
 32. ศรีเวียงแก้ว เต็งเกียรติตระกูล, กิรติกันต์ ป้ายงเหลือม. สมรรถนะของนักศึกษาพยาบาลที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในห้องผ่าตัด. *วารสารกองการพยาบาล*. 2553;17(3):37-51.

สัญญาอนุญาต ไฟล์ข้อมูลเสริม และ ลิขสิทธิ์

บทความนี้เผยแพร่ในรูปแบบของบทความแบบเปิดและสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรี (open-access) ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์สากล ในรูปแบบที่ ต้องอ้างอิงแหล่งที่มา ห้ามใช้เพื่อการค้า และห้ามแก้ไขดัดแปลง เวอร์ชัน 4.0 (CC BY NC ND 4.0) ท่านสามารถแจกจ่ายและนำบทความไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาได้ แต่ต้องระบุการอ้างอิงถึงบทความนี้จากเว็บไซต์วารสารวิชาการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ โดยการระบุข้อมูลบทความและลิงก์ URL บนเอกสารอ้างอิงของท่าน ท่านไม่สามารถนำบทความไปใช้เพื่อการพาณิชย์ใด ๆ ได้เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากบรรณาธิการวารสารวิชาการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ และกรณีมีการนำบทความไปเรียบเรียงใหม่ เปลี่ยนแปลงเนื้อหา หรือเสริมเติมแต่งเนื้อหาของบทความนี้ ท่านไม่สามารถนำบทความที่ปรับแต่งไปเผยแพร่ได้ในทุกกรณี

หากมีวัสดุเอกสารข้อมูลวิจัยเสริมเพิ่มเติมใด ๆ ที่ใช้อ้างอิงในบทความ ท่านสามารถเข้าถึงได้บนหน้าเว็บไซต์ของวารสาร

บทความนี้เป็นลิขสิทธิ์ของราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ (Chulabhorn Royal Academy) พ.ศ.2562

การอ้างอิง

Nawsuwan K, Singweratham N. Factors Correlation to the Gerontological Nursing Competencies in Nursing Students, Boramajonani College of Nursing, Songkhla. *J Chulabhorn Royal Acad.* 2019;1(2):67-79. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/jcra/article/view/225111>

กิตติพร เนารุสุวรรณ, นกษา สิงห์วีระธรรม. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา. *วารสารวิชาการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์.* 2563;2(1):67-79. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/jcra/article/view/225111>

Online Access

<https://he02.tci-thaijo.org/index.php/jcra/article/view/225111>

